

På vandring genom MATTEUS EVANGELIUM

På vandring genom MATTEUS EVANGELIUM

Kapitel 16, predikan av Micael Nilsson, hållen i Korskyrkan söndagen den 20 oktober 2013.

I många av våra gudstjänster läser vi genom Matteus evangelium. Vi har nu kommit fram till kapitel 16. D.v.s. vi befinner oss ungefär mitt i evangeliet, men vi är redan på väg in i de sista månaderna av Jesu liv. Händelserna blir allt mer laddade. Allt går mot sin kulmen. Berättelsen förtätas. I dag kommer vi för första gången få höra Jesus tala om kyrkan. Dessutom kommer vi för första gången höra honom tala klarspråk om sin död och uppståndelse.

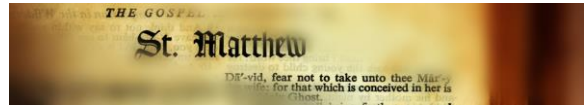
Matt 16:1-12: Fariseerna och saddukeerna kom fram till honom, och för att sätta honom på prov bad de att han skulle låta dem se ett tecken från himlen. Han svarade dem: "På kvällen säger ni: Det blir vackert väder, himlen är röd, och på morgonen: I dag blir det oväder, himlen är röd och dyster. Himlens utseende kan ni tyda men inte tecknen för tiderna. Detta onda och trolösa släkte begär ett tecken, men det skall inte få något annat tecken än Jona-tecknet." Sedan lämnade han dem och gick sin väg. När lärjungarna for över till andra sidan sjön, hade de glömt att ta med sig bröd. Jesus sade till dem: "Akta er noga för fariseernas och saddukeernas surdeg." Men de sade till varandra att de ju inte hade tagit med sig något bröd. Jesus märkte det och sade: "Ni trossvaga, varför säger ni till varandra att ni inte har något bröd? Begriper ni fortfarande ingenting? Kommer ni inte ihåg de fem bröden till de fem tusen och hur många korgar ni fick över? Eller de sju bröden till de fyra tusen och hur många korgar ni fick över? Hur kan ni tro att jag talade om bröd? Akta er för fariseernas och saddukeernas surdeg." Då förstod de att det inte var för surdeg i bröd han varnade dem, utan för fariseernas och saddukeernas lära.

Först dök fariseerna upp. Snart vill de röja Jesus ur vägen. När de inte kommer någonstans läser vi att de kommer till honom i sällskap med de skriftlärda. D.v.s. de har hämtat förstärkning i egenskap av lärda teologer. När de fortfarande inte kommer åt Jesus hämtar de här också de så kallade saddukeerna. Fast fariseer och sadukeer hade haft svårt att samarbeta om något annat. Fariseerna var de konservativa och sadukkerna de liberala, och de tänkte vanligen inte mycket gott om varandra. Men nu gör de för en gång skull gemensam sak, och det som fört dem samman är alltså det växande hatet mot Jesus.

Vad vill de då? Jo, de begär ett tecken. Fast nu var det ju knappast så att det saknade underverk omkring Jesus. Men de är inte nöjda. De vill ha ett annat tecken. Och så är det nog. Vill man inte tro så hjälper det inte med underverk. Då vill man alltid ha ett annat tecken. Jag är övertygad om att Jesus hade kunnat kalla ner tusen änglar om han velat. Men det vill han inte. Det tecken de ska få är vad han kallar för "Jona tecken". D.v.s. som Jona var i fiskens buk i tre dygn ska Jesus vara död i tre dygn, men därefter uppstå. Detta ska bli tecknet för er, säger Jesus. Hans uppståndelse är den slutliga bekräftelsen på att han är den han säger sig vara.

Så varnar Jesus lärjungarna för dessa ledares "surdeg", d.v.s. den jäst som syrar en deg. Han talar i bilder och syftar på deras undervisning. Osund undervisning kan genomsyra hela ditt liv och skapa enorma problem. Fast det förstår inte lärjungarna. De tror att Jesus börjar tala om lunchen. Då förmanar Jesus dem. Han säger att de har tre problem. 1) De har svårt att förstå, 2) de har svag tro och 3) de glömmet lätt.

Jesus siktar på lärjungarna, men träffar också mig. För visst kände jag igen mig i beskrivningen. Det gör kanske du också. Jag har svårt att förstå. Min tro är inte så stark och trygg som jag ville. Och fast

På vandring genom MATTEUS EVANGELIUM

Gud gjort så mycket gott i mitt liv, alla dessa år, verkar jag lida av en märkvärdig minnesförlust, och glömmet så lätt vad han gjort.

Vad gör Jesus då med dessa lärjungar, som har svårt att förstå, klen tro och som glömmet så lätt? Ger han upp med dem? Nej, inte alls. Han verkar istället tänka: - OK, jag får ta lite mer tid med dessa unga män. Så tar han med dem till en slags retreat, på en undanskynd plats, för att tillbringa mer tid tillsammans med dem. Så här berättar Matteus: **vers 13-20**: När Jesus kom till området kring Caesarea Filippi, frågade han sina lärjungar: "Vem säger människorna att Människosonen är?" De svarade: "Somliga säger Johannes döparen, men andra säger Elia och andra Jeremia eller någon profet." – "Och ni", frågade han, "vem säger ni att jag är?" Simon Petrus svarade: "Du är Messias, den levande Gudens son." Då sade Jesus till honom: "Salig är du, Simon Barjona, ty ingen av kött och blod har uppenbarat detta för dig, utan min fader i himlen. Och jag säger dig att du är Petrus, Klippan, och på den klippan skall jag bygga min kyrka, och dödsrikets portar skall aldrig få makt över den. Jag skall ge dig nycklarna till himmelriket. Allt du binder på jorden skall vara bundet i himlen, och allt du löser på jorden skall vara löst i himlen." Sedan förbjöd han lärjungarna att tala om för någon att han var Messias.

Jesus gick till Ceasarea Filippi. Det är en vacker plats. Men det var också en belastad plats. Det var nämligen en plats för avgudadyrkan. Det hade varit ett centrum för dyrkan av guden Baal, och för den grekiske guden Pan. Herodes hade dessutom byggt ett tempel till kejsarens ära där. Detta utgör nu scenografin för dramat när Jesus först ställer frågan: - Vem säger människorna att jag är?

Det finns då många åsikter om Jesus, visar det sig. Några tror att han är Johannes döparen. Någon gissar att han är Elia som kommit tillbaka, eller Jeremia. Elia var kraftens profet. Jeremia var tårarnas. Och Jesus var både och. Detta är inga elaka omdömen. Man säger inte att Jesus är Herodes, eller den onde kung Ahab. Han jämförs med stora profeter. Och ändå underskattar de honom, för han var inte bara en profet eller en undergörare. Han är Messias och Guds son.

Det finns fortfarande många åsikter om Jesus. Vid det aktuella ärkebiskopsvalet ifrågasattes t.ex. om Jesus var född av en jungfru, om han är enda vägen till Gud, mer än en profet, o.s.v. För människor säger så mycket. Och ska du nu bygga din tro på honom utifrån vad alla säger kan man ju undra vart du hamnar till slut, och vad som blir den egentliga grunden för din tro.

Så, nu frågar Jesus det som måste frågas: - Vad säger ni om mig? D.v.s. han utgår från att hans lärjungar har en annan åsikt i frågan än vad folk i övrigt har. För det må vara ointressant för den här världen om Jesus är större än Mohammed, om han är mer än en profet eller ens det, om han är jungfrufödd eller kanske inte alls född. Men för mig betyder det allt. För det han är och det han lär är mitt livs skatt och ledstjärna. Skälet till att jag är en kristen heter Jesus Kristus. Det var han som mötte mig en gång och som sa sitt: - Följ mig. Så Petrus tar sats, och så vågar han då tillslut ta de oerhörda orden i sin mun. – Du är Messias, den levande Gudens son.

Då händer något fantastiskt. Då bekänner Jesus Petrus. Ja, det är just där och då som Petrus får sitt nya namn, Petrus, som betyder "klippa". För bekännelsen om att Jesus är vår Herre och Frälsare förvandlar oss. Den bekännelsen är kraftfull. Den ger en klippfast grund för livet. Så när du bekänt Jesus dröjer hans erkännande över ditt liv inte en sekund. (Joh 1:12)

Dessutom börjar Jesus nu genast tala om kyrkan. Det grekiska ordet är ekklesia, och betyder utkallad, d.v.s. något som Gud tagit ut ur världen och gjort till sitt eget. Varför talar Jesus om kyrkan nu? Jo, för att kyrkan ska byggas på denna bekännelse. Tron på den unike Jesus, Messias, Guds son är den grund som Guds församling byggs på. Ta bort bekännelsen om Jesus som Guds son och du river ner kyrkan. Förkunna den och kyrkan byggs.

På vandring genom MATTEUS EVANGELIUM

Så har vi nu också de där orden: "Allt du binder på jorden skall vara bundet i himlen, och allt du löser på jorden skall vara löst i himlen." Dessa ord har verkligen missförstått genom historien. Kanske har vi alla sett skämtbilder där Sankt Petrus har nycklarna till himlaporten och kan släppa in eller stänga ute vem han vill. Men Upp 1 säger att det är Jesus som har nycklarna till döden och dödsriket, inte Petrus. Katolska kyrkan bygger sin teologi om en påve omkring detta och menar att Petrus här blir förste påve, som sedan överlämnar nycklarna till en efterträdare o.s.v. Men är det verkligen det som händer här? Hur ska egentligen detta med att binda och lösa förstås? Lyssna, för det finns något självklart och nödvändigt som många bibeltolkare glömt genom historien, nämligen detta: Jesus var jude. Och hans lärjungar var judar. Det betyder att han hämtade språk och illustrationer från den judiska traditionen. Och då är det helt enkelt så att det där med att lösa och binda var ett vanligt talesätt bland hans tids rabbiner. När de talade om att lösa och binda handlade det om att skapa regler för livet utifrån Guds lag, och att avgöra juridiska frågor. Så, var med nu, Jesus har just börjat tala om att han ska bygga kyrkan, och här säger han att apostlarna ska ha uppgiften att skapa en församlingsordning, att utöva andlig vägledning och förmaning, utifrån Jesu lära. Bibelkommentator David Guzik skriver: - Vi borde förstå detta som att Jesus ger både behörighet och befogenhet till den första generationens apostlar att skapa reglerna för den tidiga kyrkan - och indirekt att skriva ner de skrifter som skulle vägleda alla generationer av kristna efter dem. Att det som binds eller löses på jorden också ska vara bundet eller löst i himlen handlar om att dessa regler måste vara underställda Guds vilja. Det är förstås inte apostlarna som får sin vilja att ske i himlen. Nej, deras tjänst syftar till att Guds vilja ska ske på jorden. Så, enkelt uttryckt, Jesus ska bygga sin kyrka, och hans lärjungar får här i uppgiften att vara dess första ledarskap som hjälper människor att förstå och tillämpa hans lära i sina liv.

Så... sist av allt säger Jesus: - Berätta nu inte att jag är Messias för någon. Var inte det konstigt? Var det inte just det de skulle göra, d.v.s. berätta? Säger inte Jesus i sin missionsbefallning i evangeliets sista kapitel just att de ska berätta för hela världen vem han är?

Jag tror att det finns två skäl till att Jesus säger att de inte ska berätta vem han är. För det första är det inte tid för att avslöja detta än. Det ska ske, men först efter uppståndelsen, några månader fram i tiden. Då ska de berätta, i den helige Andes kraft, för oss alla. Men allt har sin tid. För det andra: Tron på Jesus som Messias och Guds son hade ännu inte landat i Petrus liv. Han hade förstått vem Jesus var, för det hade Gud visat honom. Men han hade ännu inte förstått vad det innebar att Jesus var Messias. Lyssna: **vers 21-24**: Från den tiden började Jesus förklara för sina lärjungar att han måste bege sig till Jerusalem och lida mycket genom de äldste och översteprästererna och de skriftlärdade och bli dödad och bli uppväckt på tredje dagen. Petrus tog honom då avsides och började förebrå honom och sade: "Må Gud bevara dig, Herre. Något sådant skall aldrig hända dig." Men Jesus vände sig om och sade till Petrus: "Håll dig på din plats, Satan. Du vill få mig på fall, för dina tankar är inte Guds utan människors."

Så, nu har Petrus förstått vem Jesus är. Men det finns tydligen mer kvar att förstå, för när Jesus börjar tala om sin död försöker Petrus tala honom till rätta. Då vänder sig Jesus till Petrus och tillrättavisar Satan. Vilka kast för stackars Petrus som kanske just börjat se på sig som en stor profet, som någon som Gud talar till och som nu går omkring med en stor nyckelknippa i handen, d.v.s. en viktig man. Så vad gör Jesus? Ber han att få tillbaka nyckelknippan? Nej, Jesus bara fortsätter i Petrus liv och förklarar lite till. Han förklarar att den som vill bekänna honom inte får vara rädd för korset. Lyssna: vers 24-28: Sedan sade Jesus till sina lärjungar: "Om någon vill gå i mina spår, måste han förneka sig själv och ta sitt kors och följa mig. Ty den som vill rädda sitt liv skall mista det, men den som mister sitt liv för min skull, han skall finna det. Vad hjälper det en människa om hon vinner hela världen men måste betala med sitt liv? Med vad skall hon köpa tillbaka sitt liv? Människosonen skall

På vandring genom MATTEUS EVANGELIUM

komma i sin faders härlighet med sina änglar, och då skall han löna var och en efter hans gärningar. Sannerligen, några av dem som står här skall inte möta döden förrän de har sett Människosonen komma med sitt rike."

OK... Det var svårt nog när Jesus talade om SITT kors. Nu talar han också om lärjungarnas kors, och om vårt. Han säger att det finns ett kors att bära för var och en som vill följa honom. Det kan innebära att vi då och då måste förneka våra egna drifter och vår bekvämlighet, se till andras bästa, kanske förlåta någon som kränkt oss o.s.v. Lois Cheney skriver om korset som en ensam plats: -Jag frågade några ungdomar om de skulle vara beredda att ge sig själva om Kristus skulle kalla dem, nu, idag. De skruvade på sig och svarade att de var bundna till sina hem och att deras föräldrar inte skulle förstå. De ansåg att detta fick vänta tills de var äldre. Jag hörde en ung man som blev tillfrågad om sin religiösa övertygelse. Han såg omväxlande generad och irriterad ut och svarade med långa utläggningar att hans hustru var aktivt i kyrkan och att hans barn gick i söndagsskola. Jag hörde en ung kvinna bli ombedda att ge tid till ett viktigt kristet arbete. Ansiktet blev strängt och svaret kom snabbt och hetsigt. Hon talade om sina medborgerliga skyldigheter, sitt ansvar för sina barn, och avslutade med en hänvisning till sin man som sa att hon redan gjorde för alldeles mycket. Jag hörde en äldre person få frågan om att engagera sig för Gud. Han blev mycket arg och menade att detta var de yngres sak, att han minsann redan hade gjort sin arbetstid och förtjänade att få vila. Korset är en ensam plats. Inte ens Kristus tog upp det snabbt och enkelt. Men han väntar nu på att någon ska vilja göra det. Och han väntar. Och han väntar.

Jesus säger inte att vägen är lätt, men den leder rätt och du går den dessutom aldrig ensam. Han har själv burit korset före dig, och framförallt leder den fram mot ett möte med honom själv: "Människosonen skall komma i sin faders härlighet med sina änglar, och då skall han löna var och en efter hans gärningar."

De avslutande orden om att några av lärjungarna skulle komma att se hans härlighet innan de dött är intressanta och svåra. De får bli veckans så kallade "cliffhanger". Om du kommer tillbaka nästa vecka ska jag försöka besvara frågan vad detta betyder, men låt oss nu här sist av allt istället rikta vår uppmärksamhet på Jesu framtidsvision som handlar om hopp och glädje bortom kors och lidande.

Det här bibelkapitlet handlar om hur saker och ting förtydligas. Motståndet mot Jesus förtydligas. Det är farligt att vara hård och stolt i hjärtat. Då kan Gud t.o.m. stå mitt framför oss, men vi kommer ändå att missa honom. Som lärjungar har vi ofta svårt att förstå och svårt att tro. Dessutom är vi glömska. Men om vi är ödmjuka, och om vi håller oss nära Jesus börjar Gud förklara för oss vem han är, för Fadern älskar att tala om Sonen. Och när vi väl vågar bekänna vår tro på honom kommer vi att förvandlas. Det betyder inte att vi förstår allt. Så Gud måste fortsätta att förklara mer för oss, om vad korset innebär, men också om vad den öppna graven betyder. Detta kapitel har beskrivit denna trons väg i våra liv, om en Gud som inte ger upp med dem som söker honom, och det tar mig till sist till en fantastisk bön av Paulus i Ef 1. Så här lyder den i Eugene Peterson översättning: "Jag ber vår herre Jesus Kristus Gud, härlighetens Gud, att ge er ande vishet och urskiljning så att ni lär känna honom personligen, och era inre ögon skärpa och klarhet så att ni inser precis vad det är han kallar er att göra och förstår det oerhörda i det storslagna liv han har i beredskap för dem som sätter sin tro till honom. Han satsar gränslöst på oss som litar på honom – omättlig makt, oändlig styrka!" Amen